

1 Den elegante måten:
Velg pussing

2 Den enkle måten:
Velg spesialtapet

3 Den klassiske måten:
Velg sparkling

Glassfiberstrie kan dekkes over

Er du lei av glassfiberstrie, har du her tre metoder for å bli kvitt den – uten at du trenger å rive den ned. Du kan sparkle veggene og lime på glassfilt, du kan lime på tykk utjevningstapet, og du kan skjule glassfiberstria med Multipuss. Her kan du lese om de tre alternativene slik at du kan velge den metoden som passer deg best.

Du trenger ikke å rive glassfiberstria ned fra veggene selv om du er lei av å se på den grove strukturen. Faktisk er ofte det letteste å la den sitte, dersom det sitter skikkelig fast. Og det finnes tre forskjellige metoder til å få en glatt vegg uten å fjerne glassfiberstria først. Selv om resultatet er det samme, er det stor forskjell på veien til målet.

Den vanligste måten er å fullsparkle veggene med fin sandsparkel og lime på et lag tynn glassfilt. Resultatet blir ei jevn og glatt overflate – klar til å males. Den gir et fint resultat, men er ikke en spesielt rask metode. Du må nemlig gå over veggene med to tynne lag sandsparkelmasse, og en grundig sliping før du limer på et lag glassfilt. Før du maler veggene, bør de også ha et lag «vevfiller» («glassfiberstriefyller» hadde vært et bedre ord).

Den enkle metoden er også den raskeste: Du legger på et skikkelig lag vevlim på veggene og setter opp et tykt spesialtapet som dekker over ujevnhetene som

skylds glassfiberstria. Problemløseren er et av produktnavnene. Etter at det er montert og tørt, ruller du på vevfyller, og du er klar til å male.

Den elegante metoden – forutsatt at underlaget er betong, mur eller puss – er også den vanskeligste: Du legger to lag Skalflex Multipuss på veggene. Det er en del arbeid, men til gjengjeld får du et resultat med et vakkert og rustikt utseende. Det krever også litt håndlag å arbeide med Multipussen.

Du skal undersøke veggene grundig før du går i gang. Det er viktig at stria sitter godt fast for å få et fint resultat, uansett hvilken metode du velger.

Pris er ikke utslagsgivende

Ved første øyekast ser det ut til at den vanligste metoden – sandsparkling – er rimeligere enn metoden med Skalflex Multipuss. Men prisforskjellen utlignes noe fordi både sandsparkling og Pro-

blemløseren krever et strøk vevfyller før du kan male. Uansett metode må du kjøpe tapet eller maling da ingen av de tre overflatebehandlingene kan stå ubehandlet. Så glem prisen og gjør valget ut fra hvilken overflate og arbeidsmetode du liker best.

TIPS

Hvis glassfiberstria skal helt vekk

Vil du helst fjerne glassfiberstria, så tenk på underlaget. Er det puss eller betong, er det mulig, men det er vanskelig. Det vil være en del reparasjonsarbeid fordi noe av puss vil følge med når stria rives ned. På gipsvegger er det nesten umulig å unngå store skader på papirlaget eller selve gipsplatene. Derfor er det ofte best å la glassfiberstria sitte.

Alternativet med Skalflex Multipuss
gir ei jevn og noe røff overflate. Men det
krever litt håndlag å fordele pussen på
veggen, for den er noe treg å arbeide
med – og det blir fort en del søl!

Slik får du en pusset vegg ...

1 Den elegante måten: Pussing

Det spesielle med Skalflex Multipuss er at den sitter godt, sammenlignet med andre typer puss. Du kan la den pussede vegg være som den er, men vanligvis males den.

Multipuss fra Skalflex leveres som tørrpulver i spann, klar til å bli rørt opp med vann. Konsistensen skal være som luftig krem. Arbeider du raskt med sparkel og puss, holder den linne konsistensen seg til du har trukket et spann opprørt puss på vegg i et millimetertynt lag.

Multipuss er spesielt velegnet til glassfiberstrie når bare overflata er fast og ren, men den kan også brukes til faste underlag som fliser og malte flater – ute som inne.

Trekk Multipussen på vegg i to omganger: Det første laget trekkes meget tynt på med stålsarkel og overstrykes med en pensel du bruker vannrett. Det tynne laget fungerer som festelag for det neste laget som skal trekkes på millimetertynt og filtses glatt. Det er et døgnstørketid mellom de to lagene. Multipussen er gjennomherdet etter 28 døgn, men er allerede klar til å bli malt etter få dager. På et bad som her skal pussens males med ei våtromsmaling.

DETTE HAR VI BRUKT

MATERIALER (til 17 m² vegg)

- Skalflex Multipuss, 3 x 15 kg spann

Her kan du få materialene:

Les mer på www.skalflex.dk, om Skalflex Multipuss. I Norge er distributøren BMC Norge, tlf. 33 30 03 90, www.bmc-norge.no – som har forhandlere som kan skaffe produktet.

Fordeler ved Multipuss

- Alle ujevnheter og hull fylles ut med puss.
- Relativt enkelt å få til ei jevn og glatt overflate.

Ulemper ved Multipuss

- Seig å trekke på med stålsarkel, og det skal to lag på vegg.
- Gulvet må dekkes godt til fordi pussens er vanskelig å styre på stålbrettet slik at det lett blir noe søl.

TIPS

Tre svinger til en glatt vegg:

En vanlig sving gir ei helt glatt overflate. Pass på at du ikke trykker for hardt slik at pussens flyttes ujevnt rundt.

Pussebrett med fin skumgummi gir ei glatt og svært jevn overflate, men krever litt øvelse.

Pussebrett med grov skumgummi er et filtsebrett for alle – det er lett å få ei glatt og jevn flate.

Løse partier glassfiberstrie skal skjæres opp og fjernes. Skruehull og lignende kan du trygt la være. De forsvinner under den nye pussens. Det er viktig å sjekke det gamle glassfiberstria før du går i gang. Den skal sitte godt fast over alt.

Trekk pussens på veggens nederst og opp. Multipussen virker seig å trekke på veggens, og du må bruke krefter for å unngå et for tykt lag puss.

Trekk det andre laget med puss på veggens når den er tørr etter et døgn. Det andre laget skal være litt tykkere enn det første laget, ca. 1 mm.

2
Rengjør vegg grundig med grunnrens, og den er klar til å bli pusset.
VIKTIG: Dekk godt til før du går i gang. Pussen er nemlig vanskelig å styre på stålbrettet slik at det lett blir en del søl.

3
Multipuss-pulveret røres opp med vann i forholdet 5 kg puss til 1 liter vann. Rør opp i minst 5 minutter med blandevisp i bore-maskinen.

4
Konsistensen skal være som krem. Da er Multipussen lettest å arbeide med.
TIPS: Tilføy en ekstra kvart liter vann til 15 kg puss. Det er litt mer vann enn det anbefales på emballasjen, men konsistensen blir som luftig krem – perfekt å arbeide med.

6
Vær nøyaktig når du fordeler pussen – spesielt i hjørner og på kanter. Det går raskere å trekke på det første tynne laget med Multipuss på de store flatene.

7
Du skal pensle overflata med vann når Multipussen tørker og virker fast i overflata. Penselstrøkene skal være skrå til vannrette av hensyn til det neste laget som dermed blir lettere å trekke på.

8
Pussen skal tørke et døgn før du kan trekke på neste lag. Pass på at du fjerner pussen du søler på gulvet hvis du ikke har dekket skikkelig til med plast eller papp.
VIKTIG: Multipussen fester seg på nesten alt, også arbeidstøyet ditt.

10
Veggene skal filtses når det andre laget er trukket på. Trekk maksimalt puss på et par kvadratmeter før du begynner med filtsebrett og vann. Pussen skal tørke 5–15 minutter før du filtses.

11
Trekk pussen helt tynt ut i en blivende skjøt slik at det ikke blir tydelige overganger. Det store filtsebrettet er praktisk til å flytte litt puss rundt til steder som mangler eller har litt for mye.

12
Vil du ha skarpe hjørner, skal du holde filtsebrettet litt ut over kanten og så føre det inn mot vegg mens du trykker.

En tapetsert vegg ... ►

2 Den enkle måten: Utjevnnende tapet

Det finnes spesialtapet som dekker over ujevnheter i underlaget. «Problemløseren» er et svensk produkt som har flere konkurrenter. Disse tapetene kan erstatte helsparkling når ujevnhetene er små.

Utjevnnende tapet, også kalt veggfor-nyer, «återstálllare», Problemløseren, underlagsduk eller skumtapet, er f.eks. bygd opp på glassfiber tilsatt syntetiske fibre med skumplastbakside. Slikt tapet er tykk og krever mye lim. Resultatet er ei glatt overflate ferdig til å bli tapetsert eller malt. Utjevnnende tapet må ikke forveksles med armeringsfilt som krever plant underlag.

Før du limer på en utjevnnende tapet, rengjør veggen med grunnrens og forsikre deg om at underlaget sitter godt. Det nye tapetet sitter naturligvis ikke fastere enn overflata det limes på. Tapet eller glassfiberstrie som sitter løst, skjæres opp og limes på igjen. Fjerner du biter av glassfiberstria, vil du nemlig kunne ane ujevnheter i overflata på den nye veggen. Når underlaget er i orden, kan du med fordel rulle et lag forankringsgrunning på veggen, uansett om veggen er sterkt sugende eller ikke. Det sikrer ei overflate som ikke smitter gjennom utjevningstapetet. Grunningen gjør også at limet tørker på samme måte og samtidig over alt. Følg anvisningen på produktet du velger!

DETTE HAR VI BRUKT

MATERIALER (til 20 m² vegg)

- Lim, 12 liter
- Forankringsgrunning, 1 liter
- Problemløseren (svensk produkt) eller annet utjevningstapet

Her kan du få materialene:
Byggevarehus og fargehandlere.

Fordeler med Utjevningstapetet

- Lett å sette opp.
- Enkel å skjære til langs kanter og hjørner.
- Rask å arbeide med.
- Dekker mindre hull og ujevnheter.
- Med to lag maling kan du få en glatt vegg.

Ulemper ved Utjevningstapetet

- Vanskelig å rulle et tykt lag lim på veggen.
- Enkelte typer er stive å arbeide med og tykke/tunge slik at det er en utfordring å få dem til å henge pent på veggen.
- Løs glassfiberstrie må først skjæres opp og limes fast.
- Større hull og alle ujevnheter i gammel glassfiberstrie må sparkles og slipes.
- Det krever et lag vevfyller (glassfiberstriefyller) før du kan male.

TIPS

Også til fliser

Problemløseren kan også brukes på flislagte vegger (ikke i våtrom). Her må du passe på at underlaget (altså flisene) er avkalket og avfettet. Fyll fugene med finkornet sementsparkel og lim med våtromslim.

Før du går i gang med Problemløseren, skal veggen rengjøres grundig med grunnrens for å sikre skikkelig feste.

Begynn i et hjørne når du skal sette opp Problemløseren og har skåret den til med en skarp hobbykniv. I hjørner som vender innover, kan Problemløseren med fordel settes opp med overlapping og gjennomskjæring i hjørnet.

Trykk Problemløseren fast på veggen med en bred gummirull slik at den sitter godt fast i limet og luftblærer fjernes. Du kan med fordel rulle over tapetbanene igjen når de har sittet 5 til 10 minutter.

2
Skruerhull bør sparkles og slipes etter rengjøring med grunnrens. Løse felt med glassfiberstrie limes fast. Det er viktig at glassfiberstria sitter godt fast.

3
Du må rulle på mye lim for å få den tørre Problemløseren til å sitte fast. En liter rekker til 2 til 3 kvadratmeter. Rull på limet tykt og jevnt med en langhåret malerrull.

4
Bruk en bred pensel når du skal smøre på lim langs tak og gulv. Det gjelder også rundt kontakter.

6
Det skal være et omlegg på 3 til 5 cm mellom de enkelte banene som limes på veggen fra kant til kant.

7
Skjær til Problemløseren oppe og nede med en skarp hobbykniv, eventuelt etter en bred sparkel eller stållinjal.

8
Når du setter opp tapet med omlegg, skal du skjære gjennom de to banene med en skarp hobbykniv midt i omlegget. Fjern de to avskårne strimlene, og du får en tett skjøt mellom banene.

10
Ved kontakter lager du et loddrett snitt ned over kontakten og et vannrett langs over- og underkanten slik at du får kontakten fri.

11
Press Problemløseren helt inn langs de loddrette sidene på kontakten, og skjær den til.

TIPS

Hjørner som vender utover

Har du hjørner som vender utover og som har en skarp kant, skjærer du til Problemløseren slik at den passer nøyaktig til kanten. Ved runde hjørner bretter du Problemløseren rundt med minimum 10 cm bred kant fordi tapetet er så tykt.

3 Den klassiske måten: Sparkling

Gammel glassfiberstrie kan sparkles og kles med glassfilt. Det brukes sandsparkel for å få veggene jevn, før veggene f.eks. kles med glassfilt. Deretter grunner du, gjerne med vevfyller, og maler til slutt.

Sitter den gamle glassfiberstria skikkelig fast, et det lettest å la den sitte og sandsparkle oppå. Det er nemlig forholdsvis enkelt å fullsparkle en vegg, som du kan få helt glatt og jevn med sandsparkelmasse.

Før du går i gang, skal løse partier og strittende skjøter fjernes. Underlaget skal være helt jevnt, for selv de minste ujevnheter vil kunne ses på en sandsparklet vegg – så vær omhyggelig når du klargjør underlaget for sparklingen.

Veggene skal vaskes grundig med grunnrens før du legger på sparkelmassen som får det grove glassfiberstria til å forsvinne.

Resultatet er glatte vegger som enten skal tapetseres eller kles med filt som underlag for maling.

Vær klar over at veggene da bør få et strøk vevfyller før de kan ferdigmales.

Fordeler ved sparkling og filt

- Det er enkelt å sandsparkle vegger.
- Mindre ujevnheter og hull sparkles ut med sandsparkelmassen.
- Glassfilten er lett å sette opp.

Ulemper ved sparkling og filt

- Tidskrevende med tre arbeidsprosesser.
- Slipearbeidet gir mye støv.
- De minste ujevnheter kan ses hvis du ikke er nøyaktig.
- Veggene bør få et lag vevfyller før du kan male.

TIPS

Når veggene suger, brukes vevfyller

Vegger som har stria eller filt av noe slag, suger svært mye maling. Vent til underlaget (glassfilten) er helt tørt, før du går videre med vevfyller. Det er ei spesielt rimelig vannbasert plastgrunningsmaling som inneholder ekstra mye tørrstoff, spesielt komponent for sugende underlag. Den kan eventuelt brennes med farge for å spare et senere strøk dyrere maling. Flügger har to produkter, et for glassfiberstria og et for glassfilt. Men du kan naturligvis også bruke annen rimelig maling som grunnings.

DETTE HAR VI BRUKT

MATERIALER (til 30 m² vegg)

- Lettsparkel, fin – 20 liter
- Puss- og murgrunning, 1 liter (til bruk på sandsparkel)
- Lim
- Filt

Her kan du få materialene:

I byggmarkeder og fargehandlere
Flügger-butikker: www.flugger.no

1

Sjekk stria for løse partier og skjøter. Dra håndflata over veggene, og kjenn etter om det er hull eller fordypninger mens du studerer glassfiberstria grundig.

5

Trekk på sandsparkelmassen med en bred malersparkel. Begynn nedenfra, og trekk den på i en halv meters bredde fra gulvlista og oppover. Deretter trekker du på litt lenger oppe og «kjører» ned i det som nettopp er sparklet. Da unngår du kanter i sparklingen.

9

Filtens skjæres til i baner med en hobbykniv og settes opp med egnet lim. Sett på filtens ovenfra og nedover, og trykk den fast.

2
Et større område sitter løst. Det skjæres opp med en hobbykniv inn til fast vegg og fjernes. Bruk en sparkel til å dra av den løse glassfiberstria med.

3
Slip glassfiberstriekantene i overgangen til underlaget. Slip også området der stria er skrappt av. Veggene skal være plan, for selv de minste ujevnheter kan ses på en sandsparklet vegg. Når underlaget er i orden, skal du rengjøre veggene med grunnrens.

4
Større skruer hull fylles med sandsparkel. Det er enklest å fullsparkle veggene helt jevne hvis områder uten glassfiberstria er sparklet på forhånd.

6
Trykk sparkelen hardt mot glassfiberveven slik at du bare trekker på et tynt, men utfyllende lag. Det er lettest å trekke på sandsparkelmassen i to omganger, og er det første laget tynt, kan du trekke på det neste laget etter kort tørketid.

7
Slip veggene når de har tørket et døgn. Du kan med fordel bruke et skaft som slipeklossen sitter på. Bare i hjørner og langs listene må du slippe for hånd. Veggene skal slipes helt glatte. Fei veggene rene for støv.

8
Sandsparkelmassen grunnes med puss- og murgrunning for å gi ei ensartet overflate. Rull grunningen på veggene – stryk med pensel i hjørner og ved kanter.

10
Bruk en tapetkost når du skal trykke filteren fast i limet. Bruk eventuelt en gummirull. Skjær til filteren langs taket og gulvlistene.

11
Filteren settes opp i baner med omlegg på 3 til 5 cm. Skjær med hobbykniven midt i omlegget. Fjern den underste filtstrimmelen, og skjøten er perfekt.

12
Smør et lag vevfyller på filteren før du deretter maler med malingen. Det skal gå et døgn fra du har satt opp filteren til du bruker vevfyller. Og enda et døgn før du maler.